

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudců JUDr. Brigity Chrástilové, JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **O. N.**, zastoupena JUDr. Milanem Hulíkem, advokátem, se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2007, č. j. OAM - 2255/VL - 10 - P16 - 2006, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 10. 2007, č. j. 29 Az 32/2007 - 47,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala včasnou kasační stížnost proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu, kterým byla její žaloba proti rozhodnutí žalovaného, jímž jí nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14 a § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), jako nedůvodná zamítnuta. Žalovaný své rozhodnutí zdůvodnil tím, že důvodem stěžovatelčiny žádosti o udělení mezinárodní ochrany je snaha o legalizaci pobytu na území České republiky a obecná nespokojenost se stavem uzbecké politiky a společnosti. Žalovaný v rozhodnutí rovněž zdůraznil, že stěžovatelka požádala o udělení mezinárodní ochrany až po té, co jí bylo uděleno správní a soudní vyhoštění.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastníkem řízení z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 s. ř. s.). Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že v ní stěžovatelka uplatňuje důvody ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

- 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
- 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
- 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

- a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.
- b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Stěžovatelka v průběhu správního řízení uvedla, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podala z důvodu nespokojenosti s celkovou situací v Uzbekistánu a neustále hrozícím teroristickým útokům. K žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 11. 12. 2005 vypověděla, že jí bylo v České republice uděleno správní i soudní vyhoštění a proto nyní žádá o azyl. Centrum města, kde stěžovatelka žila, bylo častým cílem teroristických útoků, zejména výbuchů, které ničily domy. Rovněž popsala potíže, jež měla v souvislosti se snahou o prodej svého bytu v centru města, jelikož byla nucena prodat byt za poloviční cenu. Uzbekové, kteří bydleli ve stejném domě jako stěžovatelka, měli zájem o její byt a snažili se o to, aby se vystěhovala. Stěžovatelka se s žádostí o pomoc obrátila na příslušné orgány, Prokuratura dle jejího názoru nejednala s ruskými mluvícími občany vstřícně, vyhrožovala jí i jejímu druhovi, načež stěžovatelka stížnost u Prokuratury vzala zpět.

V kasační stížnosti stěžovatelka namítá důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., a žádá o přiznání odkladného účinku. Jak již uvedla v žalobě, tvrdí, že byla pronásledována díky své tatarské národnosti a krajský soud tuto skutečnost ve svém

rozhodnutí dostatečně nezohlednil. Uzbekistán není dle stěžovatelky zemí, která by ji byla schopna ochránit před ponižujícím zacházením, jímž je bezesporu i znásilnění. Stěžovatelka opětovně namítá, že pronásledování její osoby z důvodu vyhrožování, jakož i znásilnění, je podřaditelné pod azylově relevantní důvody ve smyslu § 12 zákona o azylu. Dle jejího názoru je třeba každé pronásledování považovat za ohrožení života nebo osobní svobody. K závěru, jenž soud v napadeném rozsudku vyslovil, že se stěžovatelka během prvního a druhého pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dopustila řady nepřesností uvedla, že si s odstupem času některé události ne zcela přesně vybavuje. Na závěr kasační stížnosti stěžovatelka podotýká, že pochybení správního orgánu spatřuje zejména v chybném vyhodnocení důvodů, jež v průběhu správního řízení na podporu své žádosti uvedla. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Pro řízení o kasační stížnosti žalovaný odkazuje na obsah správního spisu, zejména na stěžovatelčiny výpovědi a podání, které učinila během správního řízení. Stěžovatelčina kasační stížnost je dle žalovaného pouze opisem vybraných částí napadeného rozsudku, v níž schází argumentace stěžovatelčina právního zástupce, a proto se k ní dále nevyjádří a ponechá její posouzení zcela na uvážení Nejvyššího správního soudu. V závěru navrhuje zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost dle § 110 odst. 1 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost a v souvislosti se stěžovatelčinou námitkou spočívající v nespokojenosti se společenským a politickým režimem v zemi původu odkazuje na vlastní jednotnou judikaturu, jakož i na judikaturu jiných správních soudů. Lze uvést např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 8. 2006, č. j. 65 Az 58/2005 - 21, v jehož smyslu „pouhá nespokojenost s politickým režimem v zemi původu nemůže být důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.“ Ustanovení § 12 zákona o azylu vymezuje důvody pro udělení azylu taxativně. Pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv, politickou a společenskou situací, navíc stěžovatelkou ani v zemi původu neprojevená, takovýmto důvodem není (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 As 13/2003 - 40, dostupné na www.nssoud.cz).

Stěžovatelka podala žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 11. 12. 2005, tedy krátce po té, co byla uznána vinnou ze spáchání trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí usnesením okresního soudu v Chebu ze dne 24. 11. 2005, sp. zn. 4 T 156/2005. Takové pohnutky vedoucí k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany nelze podřadit zákonným důvodům. Institut mezinárodní ochrany je výjimečný, konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem a k prosté legalizaci pobytu na území České republiky není určen. Stěžovatelka měla možnost využít jiných právních institutů, které slouží k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, zejména těch, které nabízí zákon č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. K výše uvedenému je možné dále poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2005, sp. zn. 3 Azs 119/2004:

„Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi nepocítoval natolik palčivě. Zkoumání příčin, proč žadatel nepožádal o azyl bezprostředně po svém příjezdu do země, je tak vždy na místě a společně s vyhodnocením jiných tvrzení žadatele je součástí zjišťování skutečného stavu věci.“

K nepřesnostem ve stěžovatelčiných výpovědích k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, zejména pokud jde o pronásledování a znásilnění stěžovatelky z důvodu její tatarské národnosti, což ve vlastnoručně psaném prohlášení o důvodech žádosti, ani v jednotlivých výpovědích do protokolu k žádosti neuvedla, Nejvyšší správní soud odkazuje na vlastní jednotnou judikaturu, např. na rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 - 40, dostupný na www.nssoud.cz, kde je konstatováno, že „často není v možnostech žadatele o azyl prokázat svá tvrzení jiným způsobem než vlastní věrohodnou výpovědí, proto je srovnání skutečností jím uvedeným v žádosti o azyl, vlastnoručně psaném prohlášení a v pohovoru významným měřítkem jeho věrohodnosti. Pokud tedy žadatel některé podstatné skutečnosti vůbec nezmíní ve své žádosti a zejména ve vlastnoručně psaném prohlášení a uvede je až u pohovoru (v nyní projednávaném případě až v žalobě), nelze správnímu orgánu vytýkat, že k nim přistupuje s určitou mírou pochybností. To platí tím spíše, jestliže žádost o azyl zároveň obsahuje sdělení, že jiné než uvedené důvody k podání žádosti o azyl žadatele nevedly.“

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura, jakož i judikatura jiných správních soudů, poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti a krajský soud se prima facie v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. března 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu